

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
Національного університету
охорони здоров'я України
імені П. Л. Шупика, професор

Наталія САВИЧУК

02 травня 2025 року

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації Онишка Максима Віталійовича

(прізвище, ініціали здобувача)

«Оптимізація вибору трансабдомінальної преперитонеальної та відкритої
алоластики при защемлених пахвинних грижах»

(назва дисертації)

що подається на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі

знань 222 «медицина», за спеціальністю 14.01.03 «хірургія»

(шифр та назва галузі знань)

(шифр та назва спеціальності)

Призначені наказом Національного університету охорони здоров'я України
імені П. Л. Шупика від « 30 » 04 202 5 № 2193 Голова та рецензенти,
а саме:

Голова – Войтів Ярослав Юрійович, д. мед. н., професор, професор кафедри
хірургії та трансплантології Національного університету охорони здоров'я
України

ім. П. Л. Шупика

(науковий ступінь, вчене звання, посада, прізвище, ініціали)

Рецензент: Йосипенко Михайло Олексійович, к. мед. н., доцент кафедри хірургії
і проктології Національного університету охорони здоров'я України

ім. П. Л. Шупика

(науковий ступінь, вчене звання, посада, прізвище, ініціали)

Рецензент: Вербицький Ігор Володимирович, д. мед. н., доцент кафедри
медицини невідкладних станів Національного університету охорони здоров'я
України ім. П. Л. Шупика

(науковий ступінь, вчене звання, посада, прізвище, ініціали)

розглянувши дисертацію Онишка Максима Віталійовича на тему «Оптимізація
вибору трансабдомінальної преперитонеальної та відкритої алоластики при
защемлених пахвинних грижах», що подається на здобуття наукового ступеня
доктора філософії з галузі знань «Охорона здоров'я», за спеціальністю 14.01.03
«хірургія» (тему дисертації затверджено рішенням Вченої ради Національного
університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика «22» червня 2022 р.
(протокол № 5), наукові публікації, в яких висвітлено основні наукові
результати, а також за результатами фахового семінару профільних кафедр

хірургії і проктології, хірургії медицини невідкладних станів Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика від «30» квітня 2025 (протокол № 1), ухвалили:

1. Актуальність теми дисертації

Защемлені пахвинні грижі складають 75% серед защемлених гриж живота. Частка невідкладних операцій з приводу защемленої пахвинної грижі, складає 5-10% від усіх операцій з приводу пахвинних гриж. Переважна кількість операцій при защемлених пахвинних грижах 85-90% - це відкрита алопластика за «Ліхтенштейном». Результати хірургічного лікування защемлених пахвинних гриж залишаються незадовільними. Не дивлячись на профілактичні заходи, така операція з приводу защемленої пахвинної грижі досить часто супроводжується післяопераційними ускладненнями 20-25%, зокрема інфікування сітки спостерігається у 10%, що часто завершується експлантацією сітки та виникненням рецидивів 6%. Основними причинами виникнення післяопераційних ускладнень, при відкритій алогерніопластиці, з боку рани та рецидивів є інфікування грижового мішка та тканин пахвинної ділянки, через міграцію флори із защемленого органу. В зв'язку з цим, актуальним питанням залишається вибір лапароскопічної алопластики при защемлених пахвинних грижах, що зменшувало б частоту ранових ускладнень. Частка лапароскопічних операцій при защемлених пахвинних грижах є досить невисокою 10%. Впровадження лапароскопічних операцій в лікування защемленої пахвинної грижі, зокрема, трансабдомінальної передочеревинної пластики (ТАРР), може підвищити ефективність її лікування, а саме зменшити післяопераційний біль, зменшити частоту післяопераційних ускладнень з боку рани, зменшити термін перебування в стаціонарі, та сприятиме більш швидкій реабілітації, порівняно з відкритою методикою «Ліхтенштейн».

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційна робота виконана згідно з планом науково-дослідних робіт (НДР) Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика та є фрагментом НДР кафедри хірургії і проктології «Обґрунтування та розробка інноваційних методів діагностики, хірургічного лікування і профілактики ускладнень при ургентних та планових абдомінальних захворюваннях», державний реєстраційний номер 0122U200877, дата реєстрації 20.09.2022. Термін виконання 2022-2027.

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів

Автором спільно з науковим керівником сформульовано мету, завдання та дизайн дисертаційного дослідження. Самостійно автором виконано патентний пошук, аналіз літератури, підготовлено матеріали для проведення етичної комісії. Дисертантом виконано морфологічне дослідження, спільно з науковим керівником виконано відбір пацієнтів, проведено передопераційне обстеження та планування методики операційного втручання, ведення пацієнтів у післяопераційному періоді. Автор брав участь у хірургічних операціях у якості

асистента та брав участь у спостереженні за пацієнтами. Дисертант особисто виконував статистичну обробку одержаних результатів та систематизування матеріалів для викладення у дисертації та наукових публікаціях. Спільно з науковим керівником сформульовані висновки та практичні рекомендації.

4. Ступінь достовірності результатів проведених досліджень, висновків та рекомендацій, що викладені у дисертації. Дослідження проводилось з дотриманням основних біоетичних положень Конвенції Ради Європи про права людини та біомедицину, Гельсінської декларації Всесвітньої медичної асоціації про етичні принципи проведення наукових медичних досліджень за участі людини, Настанови з клінічних досліджень та наказів МОЗ України. Наукові положення, висновки та рекомендації, які викладені в роботі, отримані на достатньому фактичному матеріалі. Достовірність даних підтверджена, окрім достатнього обсягу спостережень, використанням надійних статистичних методів обробки та аналізу даних.

5. Наукова новизна одержаних результатів дослідження.

Вперше вивчені причини виникнення ускладнень після імплантації сітки в тканинах черевної стінки при защемлених пахвинних грижах. Встановлено, що інфікування сітки в тканинах черевної стінки виникає в результаті транслокації мікроорганізмів із защемленої ділянки кишківника та виникнення замкненого інфікованого преперитонеального простору при відкритій та лапароскопічній алогерніопластиці.

Вперше експериментально та морфологічно обґрунтовано більш високу ефективність використання поліуретанового клею з антисептиком для фіксації сітчастого імплантату до інфікованих тканин черевної стінки у порівнянні з шовною фіксацією.

Визначено, що активне проростання сполучною тканиною сітчастого імплантата з фіксацією клейовою антисептичною композицією скорочує терміни загоєння рани у порівнянні з шовною фіксацією.

Доведено, що удосконалена методика трансабдомінальної преперитонеальної алогерніопластики з фіксацією сітки поліуретановим клеєм з антисептиком зменшує частоту післяопераційних ускладнень, сероми, інфікування, хронічного післяопераційного болю та рецидивів.

Обґрунтовано диференційований вибір відкритої та лапароскопічної алопластики при защемлених пахвинних грижах шляхом виконання діагностичної лапароскопії, ліквідації защемлення та оцінки життєздатності защемленої петлі кишківника. Визначено, що при життєздатній петлі кишківника оптимальною операцією є удосконалена TAPP. При нежиттєздатній петлі кишківника – відкрита алопластика з фіксацією сітки клейовою антисептичною композицією.

Доведена ефективність диференційованого вибору відкритої алопластики та TAPP при лікуванні защемлених пахвинних гриж.

6. Практичне значення одержаних результатів дослідження.

Використання клейової антисептичної композиції для фіксації імплантованої сітки під час хірургічного лікування защемлених пахвинних гриж, дозволяє забезпечити зменшення частоти виникнення післяопераційних ускладнень, що знайшло підтвердження в даних експериментально-морфологічного аналізу та результатах хірургічного лікування защемлених пахвинних гриж.

Використання клейової антисептичної композиції для фіксації сітчастого імплантату при хірургічному лікуванні защемлених пахвинних гриж може бути рекомендоване як метод фіксації сітки в чистих та умовно інфікованих умовах у пацієнтів із защемленими пахвинними грижами.

Використання розробленого алгоритму хірургічного лікування защемлених пахвинних гриж, дозволяє досягти покращення результатів хірургічного лікування, порівняно з традиційними методиками лікування, зокрема зменшує частоту післяопераційних ускладнень та рецидивів.

7. Обізнаність здобувача з результатами наукових досліджень інших вчених за обраною тематикою. Здобувачем у процесі написання дисертації опрацьовано 242 актуальних літературних праць інших вчених, з яких 13 кирилицею та 229 латиницею. За обраною тематикою здобувач має високу обізнаність з результатами наукових досліджень вітчизняних і зарубіжних вчених.

8. Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих наукових працях.

Результати дисертаційного дослідження опубліковано у чотирьох наукових статтях: три з них — у наукових фахових виданнях України категорії «Б», одна — у фаховому науковому журналі, що індексується в міжнародній базі даних Scopus, 2 робіт в збірниках та матеріалах з'їздів, конгресів, симпозіумів та науково-практичних конференцій.

Праці, у яких опубліковані основні результати дисертації:

1. Фелештинський Я.П., Деркач К.Д., Дядик О.О., Онишко М.В, Шатрова К.М. Експериментально-морфологічне обґрунтування профілактики ранових ускладнень при фіксації сітчастого імплантата клеєм до тканин черевної стінки. *Патологія* 2023;20:189–94.

DOI: [10.14739/2310-1237.2023.2.281995](https://doi.org/10.14739/2310-1237.2023.2.281995)

<http://pat.zsmu.edu.ua/article/view/281995>

Ключові слова: грижа живота, герніопластика, сітчастий імплантат, клей, сітчастий поліуретан, серома, інфікування рани

2. Feleshtynskyi Y, Onyshko M, Vatamaniuk V. PECULIARITIES OF MESH FIXATION DURING TAPP IN PATIENTS WITH INCARCERATED INGUINAL HERNIA. British Journal of Surgery 2024;111:znae122.295.
DOI: 10.1093/bjs/znae122.295
https://academic.oup.com/bjs/article/111/Supplement_5/znae122.295/7682858
Keywords: adhesives anti-infective agents, local, hernias, hernia, inguinal postoperative pain, polyurethanes, surgical mesh, surgical procedures, operative, infections, wound, seroma, incarcerated inguinal hernia, experimental study, polypropylene mesh implants
3. Фелештинський Я.П., Онишко М.В. Удосконалена трансабдомінальна передочеревинна пластика (TAPP) у пацієнтів із защемленими пахвинними грижами. Шпитальна хірургія Журнал імені Л. Я. Ковальчука. 2025 Березень;109:58–62.
DOI: [10.11603/2414-4533.2025.1.15179](https://ojs.tdmu.edu.ua/index.php/surgery/article/view/15179)
<https://ojs.tdmu.edu.ua/index.php/surgery/article/view/15179>
Ключові слова: пахвинна грижа, защемлена грижа, лапароскопія, трансабдомінальна передочеревинна пластика (TAPP), хірургічна сітка, післяопераційні ускладнення, серома, ранова інфекція
4. Фелештинський Я.П., Онишко М.В. Диференційний вибір відкритої та лапароскопічної алогерніопластики при защемлених пахвинних грижах. Український Медичний Часопис. 2025 Березень;
DOI: [10.32471/umj.1680-3051.264412](https://umj.com.ua/uk/publikatsia-264412-diferentsijnij-vibir-vidkritoyi-ta-laparoskopichnoyi-alogernioplastiki-pri-zashhemlenih-pahvinnih-grizhah).
<https://umj.com.ua/uk/publikatsia-264412-diferentsijnij-vibir-vidkritoyi-ta-laparoskopichnoyi-alogernioplastiki-pri-zashhemlenih-pahvinnih-grizhah>
Ключові слова: алогерніопластика, защемлення, лапароскопія, пахвинна грижа, післяопераційні ускладнення

Праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. Тези, матеріали конференцій. Експериментально-морфологічне обґрунтування фіксації сітки при TAPP у пацієнтів із защемленими пахвинними грижами. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Мініінвазивні технології в сучасній хірургії», 8 – 10 лютого 2024 року, м. Київ Я. Фелештинський, В. Ватаманюк, М. Онишко

2. Тези, матеріали конференцій. Лапароскопічна післяопераційна санація черевної порожнини у ВІЛ-інфікованих пацієнтів. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Мінінвазивні технології в сучасній хірургії», 10 – 13 лютого 2025 року, м. Київ Я. Фелештинський, А. Мазанович, В. Ватаманюк, М. Онишко

9. Впровадження наукових досліджень у практику.

Результати дисертаційного дослідження впроваджено в клінічну практику хірургічного відділення Київської клінічної лікарні №5, Українського центру гриж живота та навчальний процес кафедри хірургії і проктології НУОЗ України імені П. Л. Шупика

10. Апробація результатів дослідження.

Результати досліджень презентували на науково-практичних конференціях

1. «YOUNG SCIENCE 4.0», 30 травня 2022 року, м. Київ,
2. «Мінінвазивні технології в сучасній хірургії», 8-10 лютого 2024 року, м. Славсько
3. 46th Annual congress of the EAES 2024, 29-31 травня 2024 року, Прага, Чехія
4. «Мінінвазивні технології в сучасній хірургії», 10-13 лютого 2025 року, м. Славсько

Характеристика здобувача, його шлях у науці, ступінь наукової зрілості

Проведені дослідження й опубліковані наукові праці характеризують Онишка Максима Віталійовича як кваліфікованого фахівця і дослідника. Здобувач має глибокі фахові знання, педагогічний хист, здібний до наукових досліджень, вміє глибинно аналізувати, аналітично мислити та формувати висновки. Методично проводив наукові дослідження за темою дисертації, приймав активну участь у проведенні науково - практичних конференцій в Україні та за кордоном. За період навчання у закладах вищої освіти та роботи у лікувальних установах зарекомендував себе як сумлінного здобувач та науковця, висококваліфікованого та відповідального лікаря-хірурга. Онишко Максим Віталійович за період роботи в практичній медицині проявив себе як висококваліфікований лікар-хірург, який володіє класичними і новітніми методиками надання медичної допомоги в хірургії та є сформованим, кваліфікованим науковцем з глибоким теоретичним та практичним рівнем підготовки, високою ерудицією та досвідом, що дозволяє вважати його фахівцем із спеціальності 14.01.03 «хірургія».

Висновок

Враховуючи актуальність теми дослідження, наукову новизну і практичне значення одержаних результатів, впровадження їх у практику, достатню повноту викладення матеріалів дисертації в опублікованих наукових працях, відповідність роботи вимогам пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії,

затвердженого постановами Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 та Наказу МОН України від 19.08.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», рекомендувати дисертацію Онишка Максима Віталійовича на тему: «Оптимізація вибору трансабдомінальної преперитонеальної та відкритої алопластики при защемлених пахвинних грижах» до розгляду у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття наукового ступеня доктора філософії із спеціальності 14.01.03 «хірургія».

**Головуючий на засіданні
фахового семінару**

*Д. мед. н., професор, професор кафедри
хірургії та трансплантології
Національного університету охорони
здоров'я України імені П.Л. Шупика*

Ярослав ВОЙТІВ

Рецензент

*К. мед. н., доцент кафедри хірургії і
проктології Національного університету
охорони здоров'я України ім. П.Л. Шупика*

Михайло ЙОСИПЕНКО

Рецензент

*Д. мед. н., доцент кафедри медицини
невідкладних станів Національного
університету охорони здоров'я України ім.
П. Л. Шупика*

Ігор ВЕРБИЦЬКИЙ

Секретар фахового семінару

*Д. мед. н., доцент кафедри хірургії і
проктології Національного університету
охорони здоров'я України ім. П.Л. Шупика*

Володимир БАТАМАНЮК

